

Информационно-коммуникационные технологии
Информационно-коммуникационные технологии

Информационно-коммуникационные технологии

Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министрлігі
Л. М. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті
М. Қ. Байжұманов, Л. Қ. Жапсарбаева

Жоғары оқу орындарының студенттеріне арналған

ИНФОРМАТИКА

пәнінен оқу құралы

Баспаға Қазақстан Республикасының
Білім және ғылым министрлігі ұсынған

Бірінші басылым

Астана – 2004

3
6
7
7
7
9
0
1
2
3
3
4
6
9
1
2
01
02
3
5
8
1
3
5
7
7
2
4
4
5
6
8
1
2
3
4
7

ББК 72я7
И 57

Пікір жазғандар:

Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясының академигі,
физика-математика ғылымдарының докторы, профессор М.О. Өтепбаев
физика-математика ғылымдарының докторы, профессор Н.Т. Данаев
физика-математика ғылымдарының докторы, профессор К.К. Кенжебаев

ИНФОРМАТИКА: оқу құралы – Астана 2004, 232 бет
ISBN 9965-680-36-1

Бұл оқу құралының негізгі мақсаты — жаңа ақпараттық технологиялардың басты мүмкіндіктерімен таныстыру.

Кітаптың әрбір тарауы дәрістерден, дәріс алушылардың теориялық материалды тереңдете меңгеруіне бағытталған зертханалық жұмыстардан, олардың білім деңгейін бағалауға арналған сұрақтардан тұрады. Теориялық материалдардың басым көпшілігі суреттермен жабдықталған.

Кітаптың соңында қазақша-орысша информатика және компьютерлік техника салаларының қысқаша түсініктеме сөздігі берілген.

Оқу құралы жоғары және арнаулы орта оқу орындарының экономикалық, әлеуметтік-гуманитарлық мамандықтарының студенттері мен информатикаға қызығушылық танытқан көпшілік қауымға арналған.

ББК 72я7

И 4310020000
00(05)-04

© М.Қ. Байжұманов, Л.Қ. Жапсарбаева, 2004
© ТОО “ЭВЕРО”, 2004

ISBN 9965-680-36-1

Мазмұны

Мазмұны.....	3
Кіріспе.....	6
1-тарау. Ақпарат және информатика.....	7
1.1. Ақпарат ұғымы.....	7
1.2. Мәліметтердің негізгі құрылымы.....	7
1.3. Файлдық құрылым.....	9
1.4. Информатика пәні мен оның мәселелері.....	10
1-тарау бойынша бекіту сұрақтары.....	11
2-тарау. Есептеу техникасы және дербес компьютер.....	12
2.1. Компьютерлерді жүйелеу.....	12
2.2. Есептеу жүйесінің құрамы.....	13
2.3. Дербес компьютердің негізгі құрылғылары.....	14
2.4. Дербес компьютердің ішкі құрылғылары.....	16
2.5. Дербес компьютердің сыртқы құрылғылары.....	19
2-тарау бойынша бекіту сұрақтары.....	21
3-тарау. Windows операциялық жүйесінде жұмыс істеу негіздері.....	22
3.1. Операциялық жүйенің негізгі ұғымдары мен атқаратын қызметі.....	22
3.2. Windows 98 жүйесінің негізгі объектілері және оларды басқару әдістері.....	25
3.3. Windows-тың файлдары мен қаптамалары.....	25
3.4. Файлдық жүйемен жұмыс істеу.....	28
3.5. Ыс менюдің құрылымы.....	31
3.6. Windows 98 қолданбалары мен құрылғыларын орнату.....	33
3.7. Windows 98 операциялық жүйесін баптау.....	35
3-тарау бойынша бекіту сұрақтары.....	37
Зертханалық жұмыстар.....	37
Тапсырма.....	42
4-тарау. Интернет.....	44
4.1. Интернеттің негізгі түсініктері.....	44
4.2. Интернетке қосылу.....	45
4.3. World Wide Web-тің негізгі түсініктері.....	46
4.4. Internet Explorer 5.0 программасымен жұмыс істеу негіздері.....	48
4.5. World Wide Web-те ақпарат іздеу.....	51
4-тарау бойынша бекіту сұрақтары.....	52
Зертханалық жұмыстар.....	53
5-тарау. Электрондық пошта.....	57
5.1. Жалпы шолу. Электрондық поштамен жұмыс істеу режимдері.....	57

5.2. Электрондық поштаның құрылымы.....	60
5.3. Пошталық клиенттердің қызметі мен қасиеттері.....	62
5-тарау бойынша бекіту сұрақтары.....	62
Зертханалық жұмыстар.....	63
6-тарау. Microsoft Word мәтіндік процессорының көмегімен мәтіндік құжаттарды даярлау.....	67
6.1. Microsoft Word 2000 процессорының жұмыс терезесі.....	68
6.2. Microsoft Word процессорында мәтінмен жұмыс істеу әдістері.....	70
6.2.1. Жаңа құжатты даярлау.....	70
6.2.2. Мәтінді пішімдеу.....	71
6.2.3. Мәтінді редакциялаудың арнаулы құралдары.....	74
6.2.4. Мәтінді енгізудің арнайы құралдары.....	75
6.3. Word объектілерін басқару тәсілдері.....	77
6.4. Word Art-тың көмегімен безендірілген тақырыптар даярлау.....	81
6.5. Формулалық өрнектерді енгізу.....	83
6.6. Кесте тұрғызу.....	85
6.7. Диаграммалар тұрғызу.....	86
6.8. Графиктік объектілерді пайдалану.....	88
6-тарау бойынша бекіту сұрақтары.....	90
Зертханалық жұмыстар.....	91
Тапсырма.....	102
7-тарау. Электрондық кесте құралдарымен мәліметтерді өңдеу.....	104
7.1. Excel электрондық кестесінің негізгі ұғымдары.....	104
7.2. Электрондық кестедегі есептеулер.....	107
7.3. Енгізуді автоматтандыру.....	108
7.4. Стандартты функцияларды пайдалану.....	110
7.5. Excel-де диаграммалар тұрғызу.....	113
7.6. Кестені баспаға шығару.....	117
7.7. Электрондық кестені мәліметтер базасы ретінде пайдалану.....	118
7.8. Бақылау құралдары.....	123
7-тарау бойынша бекіту сұрақтары.....	127
Зертханалық жұмыстар.....	128
8-тарау. Мәліметтер базасы және Мәліметтер базасын басқару жүйесі.....	138
8.1. Мәліметтер базасының негізгі түсініктері.....	138
8.2. Мәліметтер базасын жобалау.....	145
8.3. Microsoft Access 2000 мәліметтер базасын басқару жүйесімен жұмыс істеу негіздері.....	146
8.3.1. Кестелермен жұмыс істеу.....	147
8.3.2. Сұрағындармен жұмыс істеу.....	151
8.3.3. Қалыңдықтармен жұмыс істеу.....	154

8.3.4. Мәліметтерге қатынау беттерімен жұмыс істеу.....	159
8.3.5. Есептермен жұмыс істеу.....	160
8-тарау бойынша бекіту сұрақтары	162
Зертханалық жұмыстар.....	163
9-тарау. Презентация даярлау құралы Microsoft Power Point.....	172
9.1. Презентацияны идеяларды ұсыну құралы ретінде қарастыру.....	172
9.2. Power Point құжатының құрылымы.....	173
9.3. Power Point негізгі элементтері	174
9.4. Презентация даярлау.....	177
9-тарау бойынша бекіту сұрақтары	181
Зертханалық жұмыстар.....	182
Тест сұрақтары.....	186
Түсіндірме сөздік.....	209
Қолданылған әдебиеттер тізімі.....	228